

Arkeologisk förundersökning

Överby 1:31

Herrestads socken
Uddevalla kommun

Rapport 2000:2
Oscar Ortman

Arkeologisk förundersökningar

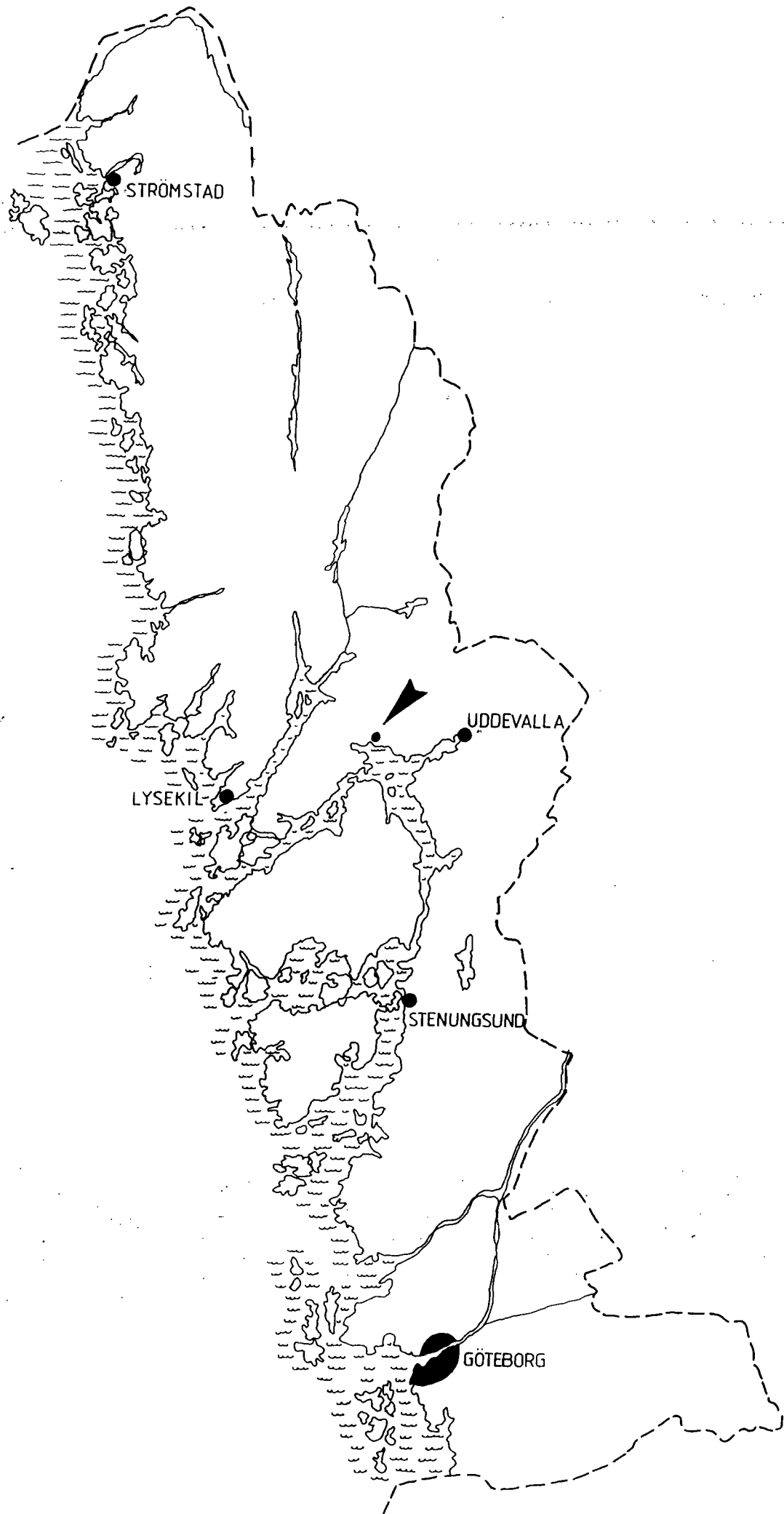
Överby 1:31

Herrestads socken
Uddevalla kommun

*Ur allmänt kartmaterial
Från lantmäteriet
Medgivande 90.80.12.
Utdrag ur ek.karta 8152.
Dnr 452/99 K. P.nr. 95/722.*

Bohusläns museum 2000:2
Oscar Ortman

Inledning

I samband med upprättande av detaljplan för del av fastigheten Överby 1:31 m fl i Herrestads socken, Uddevalla kommun, utförde Bohusläns museum en arkeologisk förundersökning i oktober 1999. Undersökningen bekostades av Peter Thordén. Vid förundersökningen undersöktes en registrerad boplats RAÄ 113, en uppgift om bortodlad gravhög, Raä 110 samt en nyupptäckt fyndplats för slagen flinta, Fou 1.

Naturmiljö

Överby ligger vid Havstensfjorden, i övergången till ett större sammanhängande odlingslandskap vid Holma och vid en mer höglänt terräng vid Laneberg, Lökken och Järnklevvattnet, där Laneberg med sina branta bergssidor når upp till 105 meter över havet.

På Laneberg i väster finns en större avsats som vätter åt Havstensfjorden i sydöst och här ligger Raä 113. Nedanför avsatsen finns en ca 150 meter bred gip och där skulle Raä 110 ha varit belägen. Gipen är delvis uppodlad och delvis bebyggd.

Det östra förundersökningsområdet, fou 1, ligger dels i ett område med fritidsbebyggelse längs med vägen upp mot Järnklevvattnet, och dels i ett större bergsparti med håll- och skogsmark. I bergspartiet finns också en del avsatser och slänter med svallad morän.

Fornlämningssmiljö

Inom detaljplanens område finns ett flertal fornlämningar, *se bifogad karta*. Det rör sig om både förhistoriska boplatser (Raä 106, och 113), en stensättning (Raä 144), en nyupptäckt fyndplats för flinta (fou 1) och uppgift om två bortodlad gravhögar (Raä 110).

Enigt Ekhoff skulle det på "...Lanebergs mark vid nordvestra sidan af den breda viken upp mot landsvägen..." legat 2 runda högar. På Laneberg strax utanför utredningsområdet finns en fornborg (Raä 108) som blickar ut över utredningsområdet. Vad beträffar Raä 106, 144 och 303 så ändrar inte detaljplanen markanvändningen för dessa områden. Detta innebär att de kan ligga kvar inom detaljplanen utan att fortsatta undersökningar behöver utföras.

Undersökningens genomförande

Raä 113 och Fou 1 undersöktes med hjälp av halvmeter stora provgropar som grävdes över förundersökningsytorna. På Fou 1 grävdes 7 provgropar, som komplement till de två schakt som grävdes vid utredningstillfället. Inom Raä 113 grävdes 8 provgropar och Raä 110 undersöktes genom att 7 schakt grävdes inom det området där fornämningen är markerad enligt Raä. De grävda schakten och provgroparna finns markerade på *fig 1*.

Resultatet

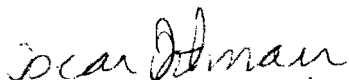
Resultatet från förundersökningen visade att Raä 113 var kraftigt störd av sentida aktiviteter. En del slagen flinta påträffades men också påförda lager, recent glas och tegel m m.

Raä 110 kunde inte påträffas på den åker där man antagit att den legat, detta styrker antagandet från utredningen då en eventuell gravhög påträffades på laga skifteskartan. Denna var placerad längre upp i sluttningen, närmare 1870 års landsväg, på idag bebyggd tomtmark, se fig 2.

Inom Fuo 1 kom endast en begränsad mängd flinta i de grävda provgroparna.

Utifrån resultatet från förundersökningen gör Bohusläns museum den bedömningen att ingen av de förundersökta fornlämningarna behöver slutundersökas. De övriga nämnda fornlämningarna berörs ej av den planerade exploateringen.

Uddevalla den 29 december 1999

Oscar Ortman

Förteckning över provgropar grävda inom RAÄ 113

pg_nr	djup	kommentar
1	0,3	silt
2	0,4	silt
3	0,5	silt
4	0,3	sand
6	0,4	silt
5	0,3	silt
7	0,4	silt
8	0,5	sand

Förteckning över schakt grävda inom RAÄ 110

Nr	djup	Jordart
1	0,35	silt
2	0,35	silt
3	0,3	silt
4	0,35	silt
5	0,3	silt
6	0,3	silt
7	0,35	silt

Förteckning över provgropar grävda inom Fou 1

pg_nr	djup	kommentar
1	0,15	morän
2	0,2	siltig morän
3	0,15	morän
4	0,1	morän
5	0,1	morän
6	0,15	morän
7	0,15	stenig

Förteckning över schakt grävda inom Fou 1

Nr	djup	Jordart	Kommentar
8	0,15	morän	schakt grävt vid AU
9	0,1	morän	schakt grävt vid AU

Fyndlista

Fuo 1

Pg 5 1 avslag

Pg 6 1 avslag, 3 övrigt slagna flintor

RAÄ 113

Pg 1 1 Övrigt slagen flinta

Pg 2 2 Avslag, 1 Övrigt slagen flinta

Pg 3 3 Övrigt slagen flinta

Pg 5 1 Avslag, 2 övrigt slagna flintor

Pg 7 1 Övrigt slagen flinta

Fynden tillvaratogs ej

Administrativa uppgifter

Bm dnr: 452/99k

Lst dnr: 220-42341-99

Projektnummer: 95/722

Fornlämning: 110, 113 samt Fou1 enligt AU

Fastighet: Överby 1:31 m fl

Ek.karta: 8152

Koordinater: X 6467 Y 1261,5

Höjd över havet 5 till 45 m

Socken: Herrestad

Kommun: Uddevalla

Län: Västra Götalands Län

Landskap: Bohuslän

Uppdragsgivare: Peter Thordén, Överby Gård
Överby 11
451 96 Uddevalla

Ansvarig institution: Bohusläns museum

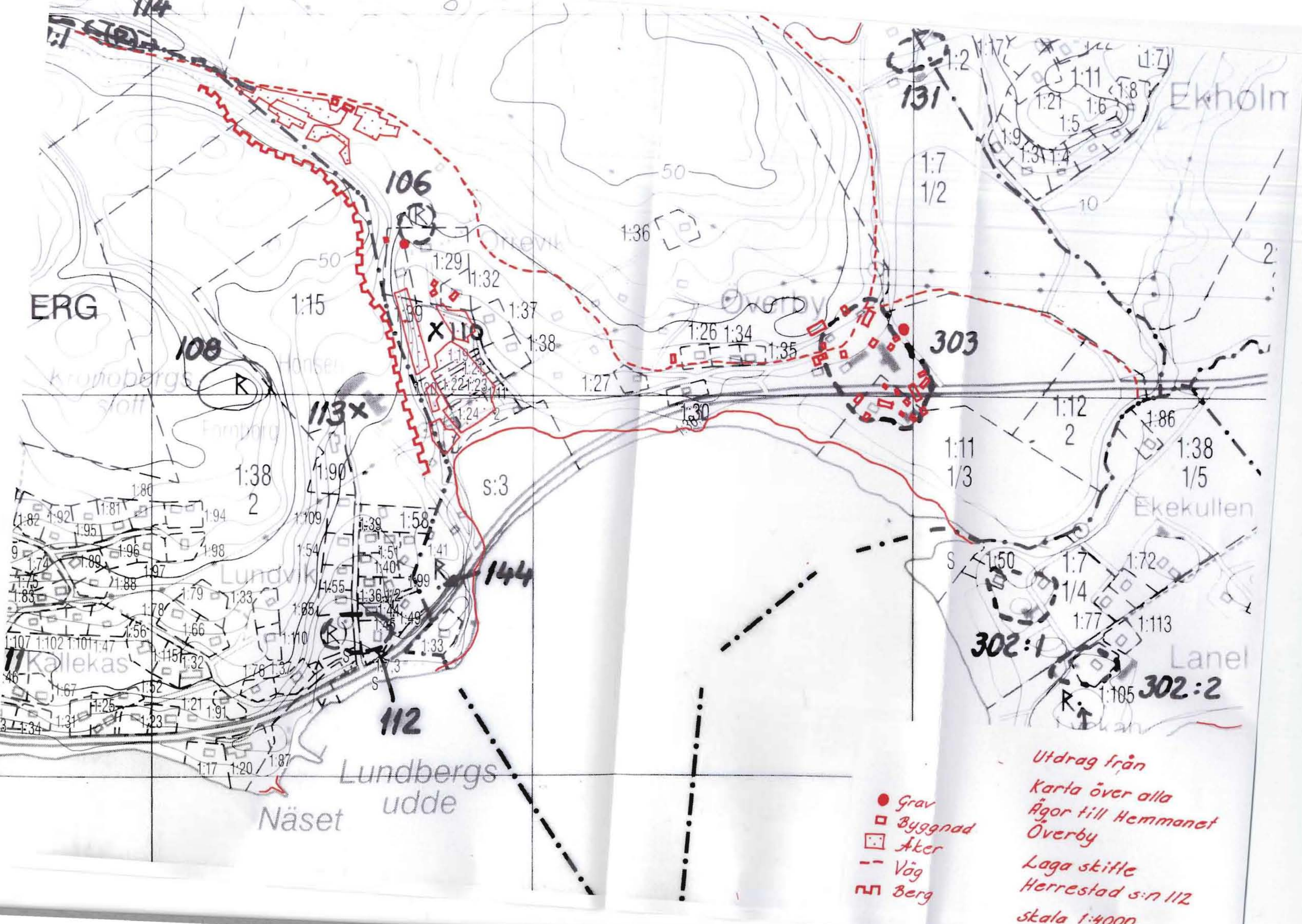
Ansvarig antikvarie: Oscar Ortman

Fältarbetstid: 2 dagar

Tidpunkt för fältarbetet: 21/10 – 22/10 1999

Redigering och layout: Annelie Isacsson

Kartritning: Anette Olsson

- Grav
- Byggnad
- ▣ Åker
- - - Väg
- ▤ Berg

Utdrag från
 Karta över alla
 Ägor till Hemmanet
 Överby
 Laga skittle
 Herrestad s:n 112
 skala 1:4000